



JAARVERSLAG 2018

Voorwoord

Bij deze het jaarverslag 2018 van VPTZ West Brabant & Tholen (verder: VPTZ). Het aantal inzetten in 2018 komt overeen met dat van 2017. Er lijkt een eind te komen aan de groei van het aantal inzetten thuis. Wel nemen de intramurale inzetten toe. Het aantal vrijwilligers bleef op peil (8 uitstroom en 9 instroom).

Wij hebben de aandacht in 2018 gericht op het versterken van de samenwerking van de formele en informele zorg. We hebben daartoe bijdragen geleverd aan diverse projecten. Het sinds 2015 lopende Café Doodgewoon trekt steeds meer mensen en is dus succesvol. Het project "Samenwerking formele en informele palliatieve zorg" is van de grond gekomen maar toont aan dat er nog veel winst te behalen valt. De participatie in de PaTz-teams groeit gestaag en draagt bij aan over en weer begrip voor elkaars bijdragen (VPTZ en wijkteams). Kortom veel inspanningen leveren een bijdrage om de ideale situatie van volledige erkenning van elkaars sterke kanten te bereiken.

Ook deskundigheidsbevordering van onze vrijwilligers en coördinatoren kreeg veel aandacht. In de volksabdij werd een 2-daagse cursus gegeven over communicatie met de patiënten en hun mantelzorgers. De grote opkomst resulteerde in mooie gesprekken en vele leermomenten gebaseerd op de praktijk.

Onze sponsors hebben weer een substantiële bijdrage geleverd aan onze financiële positie. De continuïteit van een grote jaarlijkse sponsor is evenwel onzeker geworden. Dat leidt tot een financieel moeilijkere periode. Wij gaan op zoek naar nieuwe sponsors.

Extra inspanning is verricht om de eisen van de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming) in onze organisatie te implementeren. Computersystemen zijn aangepast en procedures up-to-date gemaakt. De laatste hand wordt gelegd aan het privacyreglement.

Kortom weer een jaar waarin veel is gedaan om onze mooie doelstelling te verwezenlijken. Het bestuur is bijzonder dankbaar voor de inzet van al onze vrijwilligers en speciaal voor die van de coördinatoren. Samen hebben we vele mensen in hun moeilijke situatie kunnen ondersteunen.

Bram Klijnsma, voorzitter.

In dit jaarverslag:

Voorwoord	1
ANBI Status	1
Colofon	1
VPTZ steun in de laatste levensfase	2
Transmurale Samenwerking Palliatieve Zorg	2
Café Doodgewoon West-Brabant	2
Kwaliteit	2
PaTz-teams	3
Hulpaanvragen en vrijwilligers in 2018	3
Deskundigheidsbevordering en teambuilding	4
Blijken van waardering	4
Website en promotie	4
Bestuur, coördinatoren en adviseurs in 2018	4

ANBI status

VPTZ West-Brabant & Tholen heeft de ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling), wat betekent dat VPTZ vrijgesteld is van belasting over ontvangen schenkingen en erfenissen. Voor donateurs is het prettig te weten dat giften onder bepaalde omstandigheden aftrekbaar zijn voor de inkomstenbelasting.

"Er Zijn"
Als het er om gaat

Colofon

VPTZ West-Brabant & Tholen
www.vptz-westbrabanttholen.nl,
Info@vptz-westbrabanttholen.nl
Telefoon: 06 51 49 80 69
KvK 41104440
IBAN NL 88 ABNA 0487696352
ten name van: VPTZ West-Brabant & Tholen
Postadres: Postbus 334, 4600 AH Bergen op Zoom
Bezoekadres: Paracelsuslaan 24, 4624 VR Bergen op Zoom



VPTZ: steun in de laatste levensfase

Wat doen de vrijwilligers van VPTZ?

Onze missie is: aan een ieder in de laatste levensfase en diens naasten – daar waar nodig en gewenst – tijd, aandacht en ondersteuning bieden. Dit kan kort samengevat worden met “Er Zijn, als sterven nabij komt”:

- voor de kleine alledaagse dingen zoals een praatje maken, een kopje thee of koffie zetten, voorlezen, een kussen op te schudden;
- door gewoon tijd en aandacht te hebben, door te luisteren, door aanwezig te zijn;
- om rust en ruimte te creëren om op passende wijze afscheid te nemen van het leven en van elkaar.

Hoe gaat dat thuis?

In de thuissituatie komt de vrijwilliger als gast bij de cliënt en familie binnen, en is op deskundige wijze ondersteunend en aanvullend (op de al bestaande zorg) aanwezig. Dit biedt de mantelzorger de gelegenheid tot rust te komen en even de tijd te hebben iets voor zichzelf te doen. Soms wordt een vrijwilliger ingezet om de lacunes in de mantelzorg te dichten. De momenten dat de vrijwilliger aanwezig is, hangen af van de behoefte van de cliënt. Tijdens de hulp mogen ook de partner en/of mantelzorgers rekenen op emotionele en sociale ondersteuning van onze vrijwilligers.

Hoe gaat dat in een zorginstelling?

In verpleeg- en verzorgingshuizen hebben mensen in hun laatste levensfase ook behoefte aan extra aandacht en ondersteuning. De ondersteuning van goed opgeleide en gespecialiseerde vrijwilligers van VPTZ is een mooie aanvulling op de andere zorgverleners. VPTZ wordt ingeschakeld wanneer de inwoners in de stervensfase zijn. De vrijwilligers waken ook bij palliatief/terminaal zieke mensen met een verstandelijke beperking en/of psychiatrische ziekte. De wens om in de eigen thuissituatie te kunnen sterven komt binnen deze doelgroep vaak voor.

Transmurale Samenwerking Palliatieve Zorg

Uit enquêtes onder patiënten, naasten, verpleegkundigen/verzorgenden en artsen in Zuidwest Nederland is onder andere een wens op het sociaal domein naar voren gekomen: deskundigheidsbevordering en samenwerking tussen de informele en formele zorg. De samenwerking is van groot belang, maar nog niet vanzelfsprekend. Het is niet voor iedereen duidelijk welke informele spelers er zijn en

wanneer ze een aandeel kunnen leveren in de palliatieve zorg. De formele en informele zorgverleners onderschrijven wel de kracht van samenwerken en verbinden van hun kennis en kunde.

Door het ontwikkelen van een transmuraal zorgpad kunnen organisaties in de regio anticiperend handelen in de palliatieve fase. Organisaties weten elkaar beter te vinden, wat de kwaliteit en effectiviteit van de palliatieve zorg voor de patiënt en diens naasten verbetert. VPTZ is één van de partijen aan tafel.

Café Doodgewoon West-Brabant

Voor het vierde jaar zijn bijeenkomsten in het kader van Café Doodgewoon West-Brabant georganiseerd. De onderwerpen waren: multiculturele aspecten in de palliatieve zorg; het nieuwe boek “Slotcouplet” van Sander de Hosson; dementie en palliatieve zorg; en een carrousel langs de transmuraal palliatief verpleegkundige, de huisarts, de paramedicus en VPTZ. Wat kunnen zij samen betekenen in de palliatieve fase? Want palliatieve zorg geef je nooit alleen.

Deze avonden organiseren we samen met het Netwerk Palliatieve Zorg Roosendaal, Bergen op Zoom en Tholen. Ze zijn een groot succes. De opkomst varieerde tussen 35 en 125 personen.

Kwaliteit

In het nieuwe Meerjarenbeleidsplan 2018–2023 (MJB) liggen de accenten bij: (1) handhaving van de structurele grondslag, professionaliteit en continuïteit van te verlenen zorg; (2) afstemming van de ruimte voor persoonlijke invulling van het vrijwilligerswerk op de verlangde kwaliteitsbewaking; (3) afstemming van onze capaciteit op de aard en omvang van de zorgverlening; (4) uitvoering van een degelijk financieel beheer. Uit het MJB zijn een 10-tal actiepunten vastgesteld.

Uit 37 schriftelijke evaluaties van ondersteuning door onze vrijwilligers in 2018 blijkt dat bij circa 30 % van de cliënten in het begin wat aanloopmoeilijkheden voorkwamen. Voorts blijkt dat in bijna 50% van deze evaluaties een coördinator extra heeft bijgedragen om de inzet goed te laten verlopen. De vrijwilligers hebben in 80% van de inzetten hun inbreng als goed ervaren. In bijna 90% van de cases was er grote waardering van de familie.

De landelijke registratierapportage van VPTZ-NL (ca. 200 leden) toont soort, omvang, organisatie en

financiering van de vrijwillige terminale zorg. De cijfers van VPTZ over 2017 illustreren onze positie, zijn een verantwoording naar financiers en bieden aanknopingspunten voor verbeteringen.

Het kwaliteitskader vrijwilligers palliatieve terminale zorg: "Zicht op Er Zijn" (sept.2016) omschrijft o.a. de kwalificaties van vrijwilligers. Aan de implementatie hiervan, afgestemd op het Kwaliteitskader palliatieve zorg Nederland (okt.2017), is tijdens verschillende bijeenkomsten door koepelorganisatie VPTZ-NL in 2018 richting gegeven.

PaTz-teams

PaTz staat voor "Palliatieve Thuiszorg". De teams beogen de samenwerking tussen huisartsen, thuiszorg, wijkverpleegkundigen en vrijwilligers te bevorderen. Door vroegtijdig patiënten in de laatste levensfase in beeld te brengen en te anticiperen op hun zorgbehoefte neemt de kwaliteit in de palliatieve thuiszorg toe. Bestuurslid Ine van Ommen en regiocoördinator Ellen van der Weijde leveren in enkele regionale PaTz-teams de aanvullende inbreng namens VPTZ.

Hulpaanvragen en vrijwilligers in 2018

Tabel 1: Hulpaanvragen	2017	2018
Aantal hulpvragen:	192	175
Inzet van hulp:	131	134
- waarvan thuis bij cliënt	107	107
- waarvan inzet intramuraal	24	27
Hulpvragen zonder inzet	60	41
- waarvan cliënt overleden vóór inzet	10	18
Huisbezoeken	115	103
Cliënten thuis overleden	60	44
Aantal uren hulp:	4336	4307
- waarvan dagdelen (1 - 4 uur)	1481	1415
- waarvan nachten	40	60

Het aantal hulpvragen met inzet bij de mensen thuis is gelijk gebleven. Een hulpvraag zonder inzet, is meestal het gevolg van plotselinge opname in hospice of verpleeghuis of de cliënt overlijdt na de intake van de coördinator, maar voordat een vrijwilliger zijn eerste inzet kon volbrengen.

In verpleeg- en verzorgingshuizen hebben mensen in hun laatste levensfase ook behoefte aan extra aandacht en ondersteuning. Het aantal hulpvragen is gestegen van 24 naar 27. Het aantal nachten waken in intramurale

settingen is met 50% gestegen. De ondersteuning door goed opgeleide en gespecialiseerde vrijwilligers van VPTZ is een mooie aanvulling op de overige zorgverlening.

Tabel 2: Overzicht verwijzers	2017	2018
Cliënt of mantelzorgers	10	9
Thuiszorgorganisaties	112	113
Transmuraal palliatief verpleegkundigen	18	17
Intramurale settingen	30	27
Huisartsen	9	7
Vrijwilligers en Steunpunten	5	2
Overige	8	0
Totaal	192	175

Tabel 2 toont dat de meeste verwijzingen komen vanuit de thuiszorgorganisaties. VPTZ heeft samenwerkingscontracten afgesloten met een tiental zorgorganisaties. Zij kunnen VPTZ inschakelen als de binnen hun instelling verblijvende cliënt terminaal is en te kennen geeft dat de komst van een VPTZ-vrijwilliger op prijs gesteld wordt. Deze situatie komt vooral voor wanneer er geen of onvoldoende familie/verzorgers zijn om de taak van het 'Er Zijn' uit te voeren. Wij waken intramuraal maximaal drie nachten per cliënt.

De samenwerking tussen VPTZ en de 'transmuraal palliatief verpleegkundigen' (TPV'ers) van het Netwerk Palliatieve Zorg Roosendaal, Bergen op Zoom en Tholen is effectief.

Tabel 3: Geografische verdeling inzet	2017	2018
- Bergen op Zoom, Woensdrecht, Steenbergen	40	30
- Roosendaal, Halderberge	56	62
- Etten-Leur, Zundert, Rucphen, Moerdijk	30	37
- Tholen	5	5

Vrijwilligers

De zorgtaken zijn in 2018 gedragen door gemiddeld 59 zorgvrijwilligers en 5 vrijwillige coördinatoren die de vrijwilligers begeleiden, zorgen voor de intakes, planning en goede afstemming tussen vrijwilliger en cliënt. De 7 bestuursleden van VPTZ, 2 ICT- en 2 PR-vrijwilligers en één vrijwillige coach zijn niet meegeteld in tabel 4.

Tabel 4: Vrijwilligers VPTZ	2017	2018
Vrijwilligersaantal	58	59
Instroom	7	9
Uitstroom	9	8
Vrouwelijke vrijwilligers	51	50
Mannelijke vrijwilligers	7	9
Gemiddelde leeftijd vrijwilligers	62	63
Jongste vrijwilliger	36	37
Oudste vrijwilliger	80	81
5-jarig jubileum	7	5
10-jarig jubileum	1	1
15-jarig jubileum	2	2
20-jarig jubileum	1	1

Deskundigheidsbevordering en teambuilding

In 2018 hebben 25 vrijwilligers een of meer modules uit het trainingsaanbod van de VPTZ Academie gevolgd.

Naast de bijeenkomsten in elk van de vier deelregio's van VPTZ vonden verschillende deskundigheid bevorderende bijeenkomsten plaats voor al onze vrijwilligers. Aan bod kwamen o.a. de spierziekte ALS en de Transmuraal Palliatief Verpleegkundige. Daarnaast zijn er bijeenkomsten georganiseerd door externe partijen o.a.: Hospice de Markies (rituelen), SDW, het Netwerk Palliatieve Zorg en het Kenniscentrum Palliatieve Zorg (Avoord, Etten-Leur).

In november organiseerden we de tweedaagse bijscholing 'Zorgvuldig signaleren, werken met aandacht' voor alle vrijwilligers. Een leerzaam en inspirerend samenzijn in de prachtige omgeving van Ossendrecht. Oefenen met open vragen stellen, effectief luisteren en doorvragen. Is het een fysieke, psychische, sociale of een spirituele laag die onder de vraag verscholen ligt? Het is fijn elkaar informeel te ontmoeten en het vertrouwen te voelen tijdens het delen van belangrijke gebeurtenissen uit iemands leven.

Blijken van waardering

De kracht van VPTZ ligt in maatschappelijke betrokkenheid. Dat die wordt gewaardeerd blijkt uit de steun van bedrijven en charitatieve instellingen, zoals:

- Ziekenhuis Bravis, dat ons in Bergen op Zoom kantoor- en vergaderruimte ter beschikking stelt.
- Stichting Groenhuysen en Avoord Zorg en Wonen, die ons om niet gebruik laten maken van vergader-ruimten.
- tanteLouise voor de Til & Transfertraining om niet.
- Accountantskantoor Van der Vlucht (Halsteren).
- DRV Accountants & Adviseurs.

- Solver Automatisering, Lucien Dekkers en Raymond Koek Photography, die de ICT en fotografie verzorgen.
- Congregatie Zusters Franciscanessen in Roosendaal.
- Charitas H. Bernardus van Clairvaux, Oud Gastel.
- Charitas Steenberghe.
- Reshare (Leger des Heils)
- Gemeente Bergen op Zoom en Roparun (teams).
- TWB Thuiszorg met Aandacht voor het gebruik van "de Binnentuin" en voor het kopieerwerk van ons jaarverslag
- Lionsclub Roosendaal
- Donaties bij afscheid Frank van den Broek, DRV
- Donaties van tientallen dankbare familieleden van cliënten.

Website en promotie

Naast een website, heeft VPTZ een Twitter account (vptz_info) en is op Facebook te vinden (Noah Vptz en Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg West-Brabant & Tholen).

Folders kunt u downloaden via onze website (www.vptz-westbrabanttholen.nl) of opvragen (06-51498069).

Voor een presentatie of een lezing over het werk van VPTZ kunt u altijd contact met ons opnemen.

Bestuur, coördinatoren en adviseurs in 2018

Bestuur

Bram Klijnsma	voorzitter
Marijke de Kraker-Sangster	vicevoorzitter
Lisette Schreurs	secretaris
Frank van den Broek	penningmeester
Hajé Snijder	lid
Jan Luijten	lid
Ine van Ommen	lid

Coördinatieteam

Ellen van der Weijde	regiocoördinator
Louise Smit	kantoorcoördinator

Vrijwillige coördinatoren

Terry Verhaeren	
Joke Frankhuijzen	
Gemma Wagemakers	
Hermie Derks	
Karen Brand	tot 1-9-2018
Petra Verhoeff	vanaf 1-12-2018

Adviseurs

Jo Staps	geestelijk adviseur
----------	---------------------